

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/655/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811219523
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3811219523.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Romana Hargaša v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi: V. J., narodený XX.XX.XXXX, bytom H.. T. XX/X, L. H., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Oľgou Briatkovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, o zaplatenie 811,09 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. júla 2013, č. k. 13C/12/2013 -46, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v záhlaví uvedeným rozsudkom uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 492,60 eur s 0,023% úrokom z omeškania denne zo sumy 477,49 eur od 01.10.2008 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh v časti o zaplatenie 318,49 eur s 0,023% úrokom z omeškania denne zo sumy 333,60 eur od 01.10.2008 zamietol. Odporcovi uložil zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 10,41 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku . Rozsudok vychádza zo skutkových zistení, podľa ktorých navrhovateľ a odporca uzavreli dňa 02.12.2007 úverovú zmluvu č. 37112916105000, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi typ úveru 24T20P02 vo výške 20.000,- Sk (663,88 eura), ktorý sa odporca zaviazal splácať v 24 mesačných splátkach po 1290,- Sk (42,82 eura), pri ročnej percentuálnej miere nákladov 57,10%, a konečnej výške úveru 30.960,- Sk (1027,68 eura). Súčasťou uvedenej úverovej zmluvy sú úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v ktorých sa v hlave 5 Podmienky splácania v § 1 dohodlo, že klient je povinný riadne a včas splatiť poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a prípadne úhrada za poistenie, ktoré je klient podľa úverovej zmluvy a týchto úverových podmienok povinný platiť, ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčiny výšky mesačnej splátky, zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie, a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru. Podľa hlavy 7 § 3 uvedených úverových zmluvných podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že: a/ klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, b/ klient uviedol v návrhu nepravdivé údaje, c/ porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy, z týchto úverových podmienok alebo zo zmlúv, ktorých

predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z úverovej zmluvy, d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta. Podľa hlavy 7 § 6, v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písmenom a,b,c § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úver nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Spoločnosť je oprávnená v týchto prípadoch úver po zosplatnení neúročiť. Podľa hlavy 15 § 3 uvedených úverových podmienok v prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne revolvingového úveru, či ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania, najmenej však 100,- Sk (9,96 eur). V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne revolvingového úveru, alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní, je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškani. Ustanoveniami o zmluvnej pokute v týchto úverových podmienkach nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. V hlave 15 § 5 sa dohodlo, že zánik úverovej zmluvy nemá vplyv na platnosť zmlúv a iných právnych úkonov zabezpečujúcich záväzky z úverovej zmluvy, ktoré naďalej zabezpečujú pohľadávky spoločnosti vzniknuté na základe alebo v súvislosti s úverovou zmluvou alebo vzniknutej v dôsledku ukončenia úverovej zmluvy. Odstúpením od úverovej zmluvy nezaniká nárok spoločnosti na zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov podľa úverovej zmluvy a úverových podmienok, metodické príručky a ďalších súvisiacich dokumentov a to až do okamihu uhradenia všetkých záväzkov klienta, ktoré mu vyplývajú z úverovej zmluvy.

Zo splátkového kalendára zmluvy, ktorý je pripojený k úverovej zmluve, mal súd preukázať, že odporca mal počnúc dňom 14.01.2008 začať splácať mesačné splátky úveru po 42,82 eura mesačne. Odporca z titulu poskytnutého úveru zaplatil navrhovateľovi dňa 02.05.2008 sumu 186,38 eura, ktorá bola započítaná na 4 splátky úveru splatné dňa 14.01.2008, 14.02.2008, 14.03.2008 a 14.04.2008, zmluvnú pokutu I. v sume 4,85 eura splatnú dňa 03.03.2008, zmluvnú pokutu II. v sume 6,84 eura splatnú dňa 19.03.2008 a zmluvnú pokutu II. v sume 3,42 eura splatnú dňa 10.04.2008. Spolu teda zaplatila 186,38 eura. Listom zo dňa 30.09.2008 navrhovateľ vyhlásil splatnosť celého úveru a vyzval odporcu k úhrade dlžnej čiastky v sume 811,09 eura. Uvedená výzva bola zaslaná odporcovi doporučené. Odporca na výzvu nereagoval a navrhovateľovi predmetný dlh ani len čiastočne neuhradil.

Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je podaný čiastočne dôvodne. Účastníci uzavreli dňa 02.12.2007 úverovú zmluvu, pričom z právneho hľadiska ide o spotrebiteľský úver, ktorý poskytol navrhovateľ odporcovi podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Preskúmaním uvedenej úverovej zmluvy súd zistil, že uzavretá úverová zmluva nespĺňa náležitosti stanovené v § 4 ods. 2 v spojení s ustanovením § 8aa ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2007, a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, na základe čoho v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch veta druhá, sa uvedený poskytnutý úver v takom prípade považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže odporca na základe uvedenej úverovej zmluvy, ktorá sa považuje z vyššie uvedených dôvodov za bezúročnú a bez poplatkov, zaplatil dňa 02.05.2008 sumu 186,38 eura, zostáva mu uhradiť titulom vrátenia dlžnej sumy zo zmluvy o úvere sumu 477,49 eura. Keďže odporca prestal poskytnutý úver splácať a uhradil len splátku dňa 02.05.2008 v sume 186,38 eura, súd priznal navrhovateľovi i nárok na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty, a to zmluvných pokút, ktoré boli splatné do dňa splatnosti celého úveru v sume 15,11 eura (podľa § 3 hlavy 15 úverových podmienok). Vzhľadom k tomu, že odporca nesplácal poskytnutý úver v dohodnutých termínoch splatnosti, pričom celkový dlh z titulu poskytnutého a nevráteného úveru nezaplatil ani na základe výzvy zo dňa 30.09.2008, súd priznal navrhovateľovi i ním uplatnený úrok z omeškania vo výške 0,023% denne zo súdom priznanej istiny úveru v sume 477,49 eur od 01.10.2008 do zaplatenia, ktorého výška bola uplatnená v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

Vo zvyšku (v časti o zaplatenie 318,49 eura s 0,023% úrokom z omeškania denne zo sumy 333,60 eura od 01.10.2008 do zaplatenia) súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že vo väčšej miere neúspešného odporcu zaviazal zaplatiť vo väčšej časti úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 10,41 eura, čo predstavuje 21,46% trov konania podľa úspešnosti navrhovateľa v spore. Navrhovateľ bol v konaní čiastočne úspešný, keď z ním uplatnenej pôvodnej sumy 811,09 eura mu bola priznaná suma 492,60 eura, čo predstavuje zaokrúhlene čistú úspešnosť v spore 21,46% (úspešnosť navrhovateľa 60,73%, úspešnosť odporcu 39,27%, rozdiel predstavuje 21,46%). Trovy konania pozostávajú z náhrady zaplateného súdneho poplatku, ktorý navrhovateľ zaplatil za návrh na začatie konania vo výške 48,50 eur.

Proti tomuto rozsudku navrhovateľ podal včas odvolanie. Jeho odvolanie smeruje proti výroku, ktorým bol návrh v časti o zaplatenie 318,49 eur s 0,023% úrokom z omeškania denne zo sumy 333,60 eur zamietnutý. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ustanovení § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., spočívajúce v nesprávnom skutkovom a právnom závere okresného súdu. Navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť v súlade s petitom svojho návrhu na začatie konania. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že preskúmaním úverovej zmluvy súd zistil, že uzavretá úverová zmluva nespĺňa náležitosti stanovené v § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. v spojení s ust. § 8aa ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, na základe čoho sa uvedený úver v takom prípade považuje za bezúročný a bez poplatkov. Úverová zmluva č. 3711291610 medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá dňa 30.11.2007. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v platnom znení upravoval v § 4 ods. 2, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva vzťahuje, cenu tovaru alebo služby, identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, adresu predávajúceho, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, podmienky závislé od objektívnych skutočností, výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ide o určenie podmienok za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že náležitosti, ktoré označil okresný súd ako v spotrebiteľskej zmluve absentujúce, platná právna norma neobsahovala. Ak konajúci súd odôvodnil vyhlásenie poskytnutého úveru na základe úverovej zmluvy, odkazom na ust. § 8aa ods. 2 zákona, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože § 8aa ods. 2 zakotvuje, že ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008, vznik týchto právnych vzťahov sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Právne vzťahy definuje ako vzťah medzi nositeľmi práv a povinností, ktoré vyplývajú z objektívneho práva. V rámci právnych vzťahov sa právo realizuje. Právny vzťah vzniká vtedy, keď sú splnené nasledovné podmienky. Existuje právna norma, ktorá presne upravuje rozsah povinností a práv subjektov daného právneho vzťahu. Existuje právna skutočnosť, ktorá vyvolá vznik právneho vzťahu, tým môže byť právna udalosť, individuálny právny akt, právny úkon. Existujú právne subjekty, ktoré sú nositeľmi práv a povinností. Vznik právny vzťahoch pred 1. januárom 2008 sa posudzuje podľa doterajších predpisov, nie predpisov platných po januári 2008. Navrhovateľ je preto presvedčený že napadnutá úverová zmluva č. 3711291610 zo dňa 30.11.2007 bola dojednaná v súlade s platnými právnymi predpismi ku dňu jej podpísania.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd preskúmal veci v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p., v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Odvolaním nenapadnutej časti rozsudku okresného súdu sa odvolací súd nezaoberal, pretože suspenzívne účinky odvolania sa ho nedotýkali a tento výrok nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci sú predmetom konania nároky navrhovateľa, ktorý uzavrel s odporcom úverovú zmluvu. Zmluva bola účinne uzavretá 02.12.2007. Na jej základe navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 663,88 eur (20.000 Sk), ktorý sa odporca zaviazal uhradiť v 24 mesačných splátkach po 42,82 eur (1.290 Sk), teda spolu 1.027,68 (30.960 Sk).

Je nepochybné, že vzhľadom na charakter zmluvných strán ide o spotrebiteľský úver, ktorý upravuje zákon č. 248/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Predmetom posúdenia odvolacieho súdu, vzhľadom na odvolacie dôvody uplatnené navrhovateľom (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.), bolo to, či úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi obsahuje náležitosti, ktoré predpokladal citovaný zákon v ustanovení § 4 (v znení do 31.12.2007) a ak ich neobsahovala, či aj v takom prípade sa uplatní sankcia neplatnosti ex pressis verbis stanovená v ust. § 4 ods. 3 novely uvedeného zákona, vykonanej zákonom č. 568/2007 Z. z. účinnom 01.01.2008.

Je potrebné súhlasiť s názorom navrhovateľa, že v demokratickom štáte neplatí retroaktivita právnych predpisov.

Treba však, podľa názoru odvolacieho súdu, vychádzajúc z komunitárneho práva - smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, starostlivo posudzovať spotrebiteľskú zmluvu a poskytnúť spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane ochranu. Po preskúmaní úverovej zmluvy, z ktorej navrhovateľ uplatňuje svoje nároky, aj keď vtedy účinná právna úprava výslovne nesankcionovala neplatnosťou nedostatok obsahových náležitostí, odvolací súd dospel k záveru, že na zákonom predpísaných náležitostiach spotrebiteľského úveru je potrebné bezvýhradne trvať, aj v tomto prípade, keďže ich účelom je predovšetkým jasná a zrozumiteľná úprava práv a povinností zmluvných strán a tým aj ochrana spotrebiteľa.

V prejednávanej veci, okrem absencie obsahových náležitostí podľa právnej úpravy v ust. § 4 ods. 2 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.2007, odvolací súd konštatuje, že úverové podmienky, uvedené na rube úverovej zmluvy, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, sú rozsiahle, písané takmer nečitateľným drobným písmom, že spotrebiteľ ani nemal reálnu možnosť pri podpísovaní úverovej zmluvy sa s nim oboznámiť, i keď obsahuje aj sankcie, poistenie a podobne. Už len túto okolnosť možno považovať za rozpornú s dobými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), keďže takýto spôsob úpravy zmluvných povinností možno považovať za nekalý.

S poukazom na uvedené, bolo potrebné zhodne s okresným súdom považovať úver za bezúročný a bez poplatkov a rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Úspešnému odporcovi by patrila podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. náhrada trov odvolacieho konania. Odporcovi však evidentne žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto mu náhrada trov nebola priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .